

საქმე № 140210015001193300

**თბილისის სააპელაციო სასამართლო
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით**

საქმე №-ბ/133-18

13 თებერვალი, 2019

წელი

სამოქალაქო საქმეთა პალატა

მოსამართლე - ნათია გუჯაბიძე

სხდომის მდივანი – ნათია ხოლოაშვილი, ელენე ომანიძე

აპელანტი (მოწინააღმდეგე მხარე) – ალ-----

წარმომადგენელი – ქ-----

მოწინააღმდეგე მხარე (აპელანტი) – გ----- მ-----

წარმომადგენელი – ნ-----

მესამე პირი - დ-----ე (------

დავის საგანი – შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობა, სამუშაოზე აღდგენა, იძულებითი მოცდენის ანაზღაურება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება – გ----- 2017 წლის 03 მაისის გადაწყვეტილება

I აპელანტის მოთხოვნა – გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება

II აპელანტის (შეგებებული სააპელაციო საჩივრის) მოთხოვნა – გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების

მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნებზე მითითება

სასარჩელო მოთხოვნა

1. გ----- მ----- 2----- №----- აღ-----ს
გათავისუფლების თაობაზე ბრძანების ბათილად ცნობა და აღ-----
-----ს სამსახურში აღდგენა; იძულებით განაცდური ხელფასის
ანაზღაურება; 2 თვის კომპენსაციის ანაზღაურება;

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილი

2. გ----- 2017 წლის 03 მაისის გადაწყვეტილებით აღ-----
-----ს სარჩელი ქ----- მ----- მიმართ, მ-----
-----, დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ;

2.1. მოპასუხეს, ა-----
----- მოსარჩელე აღ-----ს სასარგებლოდ
დაეკისრა კომპანსაციის გადახდა 2 თვის შრომის ანაზღაურების
ოდენობით, 2000 ლარის ოდენობით.

2.2. აღ-----ს სარჩელი ქ----- მ-----, მესამე
პირები ვლ-----

--- ბრძანების ბათილად ცნობის, სამსახურში აღდგენისა და განაცდური
ხელფასის ანაზღაურების შესახებ არ დაკმაყოფილდა;

3. სამართლებრივი მხარე სასამართლომ დაასაბუთა „ადგილობრივი
თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 61-ე,
106¹-ე მუხლების; სამოქალაქო კოდექსის მე-2, 24-ე, 35-ე მუხლების;
შრომის კოდექსის 38-ე მუხლის და „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის მე-9
მუხლის საფუძველზე.

4. გადაწყვეტილება გაასაჩივრა მოსარჩელე ა----- და
სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების
შეცვლა და ახალი გადაწყვეტილების მიღება, რომლითაც სარჩელი
სრულად დაკმაყოფილდება.

5. სააპელაციო საჩივარზე მოწინააღმდეგე მხარემ შეგებებული
სააპელაციო საჩივარი წარმოადგინა, რომლითაც მოითხოვა
გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლა და ახალი გადაწყვეტილების
მიღება, რომლითაც სარჩელი კომპენსაციის დაკისრების ნაწილშიც არ
დაკმაყოფილდება.

სააპელაციო საჩივრის ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძვლები

6.1. აპელანტის განმარტებით, პირველი ინსტანციის სასამართლომ, მართალია, დადგენილად ცნო 2----- №-- ბრძანების საფუძველზე სამივლინებო თანხების იმ პირებისათვის გამოყოფის ფაქტი, ვინც ა----- ერთად ფ----- უნდა გამგზავრებულიყო, თუმცა მხედვლობაში არ მიიღო ის გარემოება, რომ აღნიშნული ბრძანების გამოცემას წინ უძღოდა ქ----- მ-----ს მერთან შეთანხმება ბიუჯეტიდან სამივლინებო თანხის გამოყოფის თაობაზე და სწორედ, აღნიშნული გარემოება გახდა მოსარჩელის მხრიდან 2----- №-- ბრძანების გამოცემის საფუძველი.

6.2. სასამართლომ დადგენილად ცნო, რომ ფ-----ე გასამგზავრებელ პირთა სია ს----- გ----- საკონსულოში თავად ქალაქის მ----- ზ----- - მიერ გადაიგზავნა, თუმცა დაუსაბუთებლად მიიჩნია საქმისათვის მნიშვნელობის არმქონედ ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ აღნიშნულ სიაში მითითებულია ასევე მოსარჩელე და ქ----- მ-----, მ-----) ის ო--- თანამშრომელი, ვისთვისაც გამოიყო სამივლინებო თანხები. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოების დადგენა საქმისათვის მნიშვნელოვანი იყო, ვინაიდან, მოსარჩელის გათავისუფლების ერთ-ერთი საფუძველი სწორედ მისი მივლინებაში გამგზავრება გახდა.

6.3. უდიტის სამსახურის მოხსენებითი ბარათის თანახმად, რაც მოსარჩელის გათავისუფლების ერთ-ერთი საფუძველი გახდა, 2015 წლიდან სავალდებულო იყო საიჯარო ხელშეკრულებების გადახედვა, ინფლაციის გათვალისწინებით საიჯარო ქირის შესაძლო მატებასთან დაკავშირებით. ასევე, 2015 წლიდან გაქირავებულ ქონებაზე უნდა გაკეთებულიყო აუდიტორული შეფასება. აღნიშნულ სადავო გარემოებასთან დაკავშირებით, სასამართლომ დადგენილად არ სცნო ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ 2015 წლის განმავლობაში ინფლაციის არსებობა ს----- და ც-----ისათვის ზიანის მიყენების ფაქტი მოპასუხემ ვერ დაადასტურა.

6.4. მოსარჩელის გათავისუფლების ერთ-ერთ საფუძველს წ----- ის ფაქტი, რომ აუდიტორული სამსახურის მოხსენებითი ბარათის თანახმად, „ც----- მიერ არ შესრულებულა „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ 128-ე მუხლის მოთხოვნა, რომლის თანახმად, მ-----ს ქონების განკარგვის შედეგად შემოსული თანხები უფლებამოსილი ორგანოს მიერ სრულად უნდა მიემართოს შესაბამისი მ-----ს საბიუჯეტო ანგარიშზე. სასამართლომ დაუსაბუთებლად არ ცნო დადგენილად ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ გაქირავებული ქონება „----- გადაცემული იყო უზუფრუქტის ხელშეკრულებით და მისი განკარგვით მიღებული თანხები „ც----- ბიუჯეტში მიემართება.

6.5. პირველი ინსტანციის სასამართლომ მიუხედავად იმისა, რომ

დადგენილად არ ცნო მოსარჩელეს მხრიდან კანონის დარღვევის ფაქტი, მაინც მიიჩნია, რომ იგი უნდა გათავისუფლებულიყო დაკავებული თანამდებობიდან, „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-7 პუნქტის საფუძველზე, რაც აღნიშნული ნორმის არასწორ განმარტებას ემყარება. კერძოდ, მითითებული ნორმის თანახმად, „ხელმძღვანელობაზე/ წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილ პირთან (პირებთან), ასევე სამეთვალყურეო საბჭოსა და საწარმოს სხვა ორგანოების წევრებთან ურთიერთობები რეგულირდება ამ კანონით, საზოგადოების წესდებითა და მათთან დადებული ხელშეკრულებებით“. ა-----“

წესდების მე-3 მუხლის მიხედვით, არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს ხ-----რექტორი, რომელსაც ნიშნავს და ათავისუფლებს ქ----- მერი. ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დ-----ს უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა მის მიერ წესდებით განსაზღვრული მოვალეობის შეუსრულებლობისათვის, უფლებამოსილების გადამეტების ან არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის სამეწარმეო მიზნებთან შეუსაბამო საქციელისათვის, შეუძლია ქ----- მ-----ს მერს. მოსარჩელის გათავისუფლება მოხდა სწორედ, ზემოაღნიშნული წესდების მ----- გამომდინარე. შესაბამისად, სასამართლოს უნდა გამოეკვლია, დაარღვია თუ არა მოსარჩელემ წესდების ზემოაღნიშნული მუხლი.

6.6. აპელანტის მოსაზრებით, არასწორია სასამართლოს მსჯელობა, რომ მერს მოსარჩელის უპირობოდ გათავისუფლების უფლება ჰქონდა, მით უფრო, რომ თავად მოპასუხე არ მიუთითებს აღნიშნულ უფლებაზე.

შეგებებული სააპელაციო საჩივრის საფუძვლები:

7. შეგებებული სააპელაციო საჩივრის ავტორის მოსაზრებით, ორი თვის კომპენსაციის ანაზღაურების ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-7.2 პუნქტის არასწორ განმარტებას ემყარება. მითითებული ნორმა გულისხმობს არა შრომის ხელშეკრულებიდან წარმოშობილ კომპენსაციას, როგორც ეს სასამართლომ მიიჩნია, არამედ მიყენებული ზიანის ანაზღაურებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლის დასაბუთება

8. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემოწმებისას სასამართლო ხელმძღვანელობს 393-ე და 39--ე მუხლების მოთხოვნებით.

9. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 386-ე მუხლის შესაბამისად, თუ სააპელაციო საჩივარი დასაშვებია და საქმე პირველი ინსტანციის სასამართლოს არ უბრუნდება, სააპელაციო სასამართლო თვითონ იღებს

გადაწყვეტილებას საქმეზე. იგი თავისი განჩინებით უარს ამბობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლით იღებს ახალ გადაწყვეტილებას.

ფაქტობრივ/სამართლებრივი დასაბუთება

10. სააპელაციო საჩივრით სადავოდ არ არის გამხდარი და შესაბამისად, სააპელაციო პალატა უდავოდ დადგენილად მიიჩნევს საქმის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

10.1. გ----- მ-----ს გამგებლის მ-----
--- №----- ბრძანებით ალ----- დაინიშნა ა(-----

დ-----ს თანამდებობაზე 2----- და მისი
თანამდებობრივი სარგო შეადგენდა 1000 ლარს.

10.1. გ----- მ-----ს საკრებულოს 2----- №--
განკარგულების საფუძველზე განხორციელდა ა-----
-----, რომლის
შედეგად შეიქმნა იმავე მიზნების ორი ახალი არასამეწარმეო
(არაკომერციული) იურიდიული პირი, მათ შორის ა-----
----- რომლის დ-----
----- წ----- ალ-----.

10.2. 2015 წლის 25 აპრილს მ----- ს-----
--ფ----- ორგანიზაციის მიერ (C--- ფ-----) საქართველოს ხ-----
----- „შ-----“, 3----- შემადგენლობით, 2015 წლის 2 აგვისტოდან 19
აგვისტომდე მიწვეულ იქნა პორ----- 2015 წლის სა-----
----- ფ----- ე. ფ----- ს დ----- ს მოწვევის საფუძველზე, „ც-
----- დ----- ს ალ----- ს მიერ გამოცემული იქნა 2-----
--- ბრძანება, რომლითაც დასახელებულ ფ----- ე მივლინებულ იქნენ
„ც----- დ----- ალ-----, დ----- ს მოადგილე ე-----
და „----- შ----- ს წევრები, ხ----- ზ-----
----- რაზეც სამივლინებო თანხად გამოყოფილი იქნა 8893,40
ლარი.

**10.3. ქ----- მ----- შიდა აუდიტის სამსახურმა ააიპ ქ--
----- მ----- მ-----
----- 2----- #-- ბრძანება არამართლობიერად
მიიჩნია შემდეგი საფუძვლებით:**

10.3.1. „ც----- ხ----- ს მივლინებაში არ იკვეთება სამსახურებრივი
მოვალეობის შესრულების მიზანი;

10.3.2. ბრძანებაში მითითებული პირების მიმართ სამივლინებო ხარჯების
გამოყოფა არის უსაფუძვლო, ვინაიდან არ დგინდება სამართლებრივი

კავშირი ააიპ ქ----- მ----- მ-----
----- „შ-----ს“ შორის, რომლის ხ----- ზუ-
----- არის 2----- „----- დადებული იჯარის
ხელშეკრულებაში მონაწილე მხარე - „მოიჯარე“. შესაბამისად, „ც----- დ-
-----ს 2----- #-- ბრძანებაში ა----- მოხსენიება როგორც „-----
----- არსებული ა-----“ „შ-----“, არის საფუძველსმოკლებული.

10.3.3. მ-----ს მიერ 2015 წლიდან „----- უზუფრუქტით
გადაცემულ ქონებაზე, „ც-----“ და რ-----ს შორის (-----

----- სარგებლობით გადაცემის შესახებ ხელშეკრულებები
გაფორმებულია ისე, რომ არ არსებობს მესაკუთრის (გ----- მ-----
-----) სავალდებულო თანხმობა.

10.3.4. 2015 წლის დასაწყისიდან სავალდებულო იყო „ც----- მიერ
გაფორმებული საიჯარო ხელშეკრულების გადახედვა ხელშეკრულების
ღირებულების სავარაუდო კორექტირებისათვის (ხელშეკრულების მე-4
მუხლის მე-5 პუნქტი მხარეთა შეთანხმებით ინფლაციის
გათვალისწინებით შესაძლებელია საიჯარო ქირის მატება), რაც „ც-----
მიერ არ განხორციელებულა; ასევე „ც----- მიერ ქონების სარგებლობით
გაცემამდე არ განხორციელებულა ქონების აუდიტორული შეფასება,
რომლითაც კონკრეტული ქონების საბაზრო ღირებულება უნდა
დადგენილიყო.

10.3.5. „ც----- მიერ არ არის შესრულებული ადგილობრივი
თვითმმართველობის კოდექსის 128-ე მუხლის მოთხოვნა, რომლის
თანახმად, მ-----ს ქონების განკარგვის შედეგად შემოსულ
თანხებს უფლებამოსილი ორგანო სრულად მიმართავს შესაბამის მ-----
-----ს ბიუჯეტში.

10.3.6. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, აუდიტის
სამსახურმა მიიჩნია, რომ არსებობდა დასაბუთებული ეჭვი ვარაუდისა,
რომ „ც----- დ-----ს ალ-----ს ქმედებაში შესაძლოა
შეინიშნებოდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით
გათვალისწინებული ნიშნები, როგორიცაა სამსახურებრივი
მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება, სამსახურებრივი
უფლებამოსილების გადამეტება ან სამსახურებრივი გულგრილობა, რისი
შესწავლა და შემდგომი რეაგირება საგამოძიებო ორგანოს კომპეტენციას
მიეკუთვნებოდა.

11. აუდიტის სამსახურის უფროსის 2----- №0-1--
მოხსენებითი ბარათის საფუძველზე ქ----- მ-----ს მ----- მიერ
2----- ბრძანება ადმინისტრაციული
წარმოების დაწყების თაობაზე.

12. გ----- მ-----ს მ----- 2----- №----- ბრძანებით,

იურიდიული სამსახურის 2----- სამართლებრივი დასკვნის
საფუძველზე, ალ----- გათავისუფლდა დაკავებული
თანამდებობიდან.

13. 2015 წლის 18 ნოემბერს ა----- სარჩელით მიმართა
სასამართლოს და მისი სამსახურიდან გათავისუფლების შესახებ
ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა იმავე თანამდებობაზე
და იძულებით განაცდური ხელფასის ანაზღაურება მოითხოვა იმ
საფუძველით, რომ მის მიერ არც ერთი ზემოთდასახელებული დარღვევა
რეალურად არ განხორციელებულა.

13.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის
2018 წლის 27 სექტემბრის განჩინებით მოცემულ სამოქალაქო საქმეში
თანამოპასუხედ ჩაბმული იქნა ა-----
-----.

13.2. აპელანტმა სამსახურში აღდგენის ნაწილში **დააზუსტა სარჩელის
მოთხოვნა** და მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოში
რეორგანიზაციული ცვლილებების გათვალისწინებით, მოითხოვა გ----- მ--
-----ს მ----- 2----- №----- ბრძანების გაუქმება და
მოსარჩელის აღდგენა ა-----
-----ს ა-----

----- (იხ: თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 5
დეკემბრის სხდომის ოქმი 15:09:10).

**14. სააპელაციო პალატა ეთანხმება ქვემდგომი ინსტანციის
სასამართლოს სამართლებრივ დასკვნებს და მიაჩნია, რომ
გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით მართებულად არ იქნა
გაზიარებული ქ----- მ----- შიდა აუდიტის
სამსახურის დასკვნაში ასახული დარღვევების ფაქტი, შემდეგ
გარემოებათა გამო:**

**14.1. სამივლინებო თანხების გამოყოფის შესახებ „ც----- დ-----ს
2----- #-- ბრძანების მართლზომიერების საკითხი:**

14.1.1. დადგენილია, რომ ალ-----ს 2----- №--
ბრძანებით ა----- ერთად ფ----- გა-
-----დ სამივლინებო თანხა გამოიყო შემდეგი პირებისათვის: „ც-----
დ-----ს ალ-----სათვის, დ-----ს მ----- ე-----
სათვის, ა----- ხ-----ს ზ----- დ-----

14.1.2. პალატა არ იზიარებს მოპასუხე მხარის მტკიცებას იმის თაობაზე,
რომ ა(ა)იპ ქ----- მ----- მ-----
----- „შ-----ს“ შორის არ არსებობს
სამართლებრივი კავშირი. აღნიშნული მტკიცების საპირისპიროდ, საქმეში

წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ მ-----
 სახელმწიფო დაფინანსებაზე მყოფი ც-----ის აღსაზრდელები, სწორედ, ა---
 --- „შ-----ს“ წევრები არიან, რომელიც შედგება, როგორც ც-----ის
 ბენეფიციარი არასრულწლოვნების, ისე - სხვა ს-----ან.
 (სრულწლოვანი მ----- ც-----ის აღსაზრდელებთან ერთად იღებენ
 მონაწილეობას დაგეგმილ ღონისძიებებში და ა----- მუდმივი წევრები
 არიან). მოსარჩელის განმარტებით, თითოეული ვიზიტისათვის ხ-----
 -ს მიერ ახალი ჯგუფი დგებოდა, რომლებიც ა----- „შ-----ს“
 სახელწოდების ქვეშ ერთიანდებოდა. აღნიშნული სახელი შერჩეულია
 ჯგუფის ხ-----ს მიერ და იგი გარკვეულწილად კომერციულ
 ინტერესებს და ა----- საზოგადოებაში ცნობადობის მიზანს ემსახურება.

14.1.3. დადგენილია, რომ ა----- ხ----- ზუ----- ც-----ის პე-----
 და მათი ურთიერთობები შრომითი ხელშეკრულებით არის
 დარეგულირებული.

14.1.4. 2----- „ს-----“ საქართველოს ეროვნული კომიტეტის
 პრეზიდენტმა, კ-----, 2----- წერილით
 მიმართა „ც-----“ და **ც----- არსებული ა----- „შ-----ს“ ქ-----**
 ----- და 2015 წლის აგვისტოს თვეში პორ----- ქალაქებში ფ-----
 ----- ს----- მონაწილეობის მისაღებად მიიწვია.

14.1.5. „ს-----“ საქართველოს ეროვნული კომიტეტის პრეზიდენტმა - ლ-----
 ----- 2----- წერილით მიმართა, ასევე, **ქ----- მ-----**
-ს მ----- ზ----- და სთხოვა, რომ ქალაქის მერს შუამდგომლობა
 გაეწია **ქ----- მ----- მ-----**
 ----- **არსებულ ა----- „შ-----სთვის“** ს----- გ-----
 საკონსულოს წინაშე.

14.1.6. 20----- **ქ----- მ-----ს მერმა №---** წერილით
 მიმართა ქ----- მ-----ს მ-----
 ----- ც-----, რასაც თან ერთვის „ს-----“ პრეზიდენტის წერილი და
 ითხოვა, რომ წარედგინათ ა----- „შ-----ს“ დახასიათება და 2015 წლის 01
 აგვისტოდან 20 აგვისტომდე პორ----- ქალაქებში ფ-----
 ს----- მიწვევის დამადასტურებელი დოკუმენტი
 თანდართული სიით.

14.1.7. 2015 წლის 08 ივლისს ფ-----ე გასამგზავრებელ პირთა სია
 საქართველო გ----- საკონსულოში **ქ----- მ-----ს მ----- ზ-----**
 ----- **მიერ** გადაიგზავნა.

14.1.8. სააპელაციო პალატამ გამოიკვლია ა----- „შ-----ს“ ს-----
 შემადგენლობა (იხ: ს.ფ. 29) და დადგენილად მიაჩნია, რომ ა----- 20 მ-----
 ----- არის ც-----ის არასრულწლოვანი ბენეფიციარი, ხოლო 7 მ-----ე ა-----
 ----- მუდმივი წევრია, რომლებიც ფ-----ე საკუთარი დაფინანსებით

გამგზავრენ. ამდენად, პალატას დადგენილად მიაჩნია, რომ ა----- „შ-----
 ---ს“ ფ-----ე გამგზავრებული შემადგენლობის ძირითადი ნაწილი
 ა(ა)იპ ქ----- მ----- მ-----
 ----- აღსაზრდელებისაგან შედგებოდა. ასეთ ვითარებაში კი,
 მოპასუხის მხრიდან იმის მტკიცება, რომ ა(ა)იპ ქ----- მ-----
 --- მ----- „შ-----
 ს“ შორის სამართლებრივი კავშირი არ არსებობდა და ც-----ის ხ-----
 სა და მ----- მიერ ც-----ის ბენეფიციარებთან ერთად მივლინებით
 გამგზავრება სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების მიზანს
 ეწინააღმდეგებოდა, პალატის მოსაზრებით, საფუძველს მოკლებულია და
 არ უნდა იქნეს გაზიარებული.

14.1.9. რაც შეეხება იმ გარემოებას, რომ ზუ----- მის მიერ
 დაქირავებულ ფართში ასევე სხვა ჯ-----ს, რომლებიც
 არადაფინანსებული მოსწავლეებისაგან შედგება, პალატას მიაჩნია, რომ
 აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოება გავლენას არ ახდენს ც----- და ზუ-----
 -----ს შორის არსებულ **შრომით სამართლებრივ ურთიერთობებზე**,
 რომლის საფუძველზეც ზუ----- სახელმწიფო დაფინანსებაზე მყოფი
 ბენეფიციარების პ----- წარმოადგენს და ც-----ისგან იღებს ხელფასს.

**მაშასადამე, სამივლინებო თანხების გამოყოფა ა(ა)იპ ქ----- მ-----
 ----- მ-----ც-----დ-----
 -----ს - აღ-----ს - 2----- #- ბრძანებით
 მართლზომიერად განხორციელდა.**

**14.2. გ----- მ----- სავალდებულო თანხმობის
 არარსებობის პირობებში, „ც-----“ და რ-----ს შორის
 გაფორმებული ქირავნობის ხელშეკრულებების
 მართლზომიერების საკითხი:**

14.2.1. დადგენილია, რომ ა(ა)იპ ქ----- მ----- მ-----
 ----- პირებთან მ-----

----- ფართის ქირავნობის ხელშეკრულებები
 უძრავი ქონების მესაკუთრის - გ----- მ----- სავალდებულო
 თანხმობის გარეშე გააფორმა, რაც მოსარჩელის განმარტებით,
 განპირობებული იყო იმ გარემოებით, რომ მ----- პროცედურული
 საკითხების გამო, არაგონივრული ვადით აგვიანებდა თანხმობის გაცემას,
 ხოლო ც-----ის ხელმძღვანელობის მიზანი იყო, რომ მომხდარიყო უძრავი
 ქონების ეფექტური მართვა და მოგების მიღება, რომელიც ისევ და ისევ
 სახელმწიფო ინტერესებს - მ-----
 საქმიანობას უნდა მოხმარებოდა.

14.2.2. პალატას საქმეში წარმოდგენილი წერილით დადგენილად მიაჩნია,
 რომ ა----- ქ----- მ-----ს მერს - ზ-----

- მ----- „ც-----“ შორის არსებულ უზუფრუქტის ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანისა და საჯარო რეესტრში რეგისტრაციის თხოვნით 2----- დეკემბერს მიმართა. ა----- ამავე დღეს, იგივე თხოვნით მიმართა ასევე, გ----- მ-----ს გამგებელს.

14.2.3. გ----- მ-----ს გამგებლის 2----- წერილით ა----- ეცნობა, რომ შეიცვალა უზუფრუქტით გადაცემული ქონების მესაკუთრე და ითხოვა ც-----ის წარმომადგენლის დასახელება, რომელიც მოახდენდა ს-----ში აღნიშნული ხელშეკრულების გაუქმებას, რაზედაც ა----- 20----- წერილით უპასუხა, რომ ც-----ის მიერ წარდგენილი იქნებოდა ც-----ის იურისტი - გ-----

14.2.4. ქ----- მ-----ს მ----- ა----- 2----- №--- წერილით აცნობა, რომ მიმდინარეობდა გ----- მ-----ს გაყოფის შედეგად ქ----- მუნიციპალიტეტზე გადმოცემული უძრავი ქონების რეგისტრაციის პროცედურები და მხოლოდ პროცედურების დამთავრების შემდგომ მოხდებოდა მ----- „ც-----“ შორის არსებულ უზუფრუქტის ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანა და საჯარო რეესტრში რეგისტრაცია.

14.2.5. დადგნილია, რომ უზუფრუქტის ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანა და საჯარო რეესტრში რეგისტრაცია **2-----** განხორციელდა.

14.2.6. „ც-----“ და ფიზიკურ პირებს შორის ქირავნობის ხელშეკრულებების გაფორმებისას ც-----ის ხ-----ს მოქმედების მართლზომიერების შეფასების მიზნებისათვის, პალატა მოიხმობს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2010 წლის 9 თებერვლის განჩინებას საქმეზე №ბს-1250-119-(კ-09), სადაც საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცა თანამედროვე საქართველოს დემოკრატიულ განვითარებაში ბიუროკრატის როლს და მის მნიშვნელობას საქართველოს სახელმწიფოსა და მმართველობის ავტორიტეტის შექმნაში, კერძოდ: საკასაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ საქართველოს საჯარო მოსამსახურეების კასტა (ანუ ადმინისტრაციული ორგანოები) უზრუნველყოფს მთელი ერის ინტერესების მსახურების სტანდარტის და სამართლებრივი ტრადიციის დამკვიდრებას. სწორედ, მათი პრინციპულობა და შეუვალობა განსაზღვრავს საზოგადოების სწორი განვითარების დინამიკას, კანონიერი ადმინისტრირების შექმნის და დაფუძნების, ადამიანის უფლებების დაცვის უმწვავესი პრობლემების გადაწყვეტას.

საჯარო სამსახურის მიზნისა და დანიშნულების გათვალისწინებით, საჯარო მოსამსახურის სამართლებრივი და მორალური ვალდებულებებიდან გამომდინარე, დაკისრებული მოვალეობების შესრულებისას, სწორედ სახელმწიფომ (ადმინისტრაციულ ორგანომ)

უნდა უზრუნველყოს კეთილსინდისიერების დაცვის უმაღლესი სტანდარტის დამკვიდრება.

განსახილველ შემთხვევაში, სადავო არ არის გარემოება, რომ ა(ა)იპ ქ----- მ-----ს მ-----ს ც-----
----- - ა----- - უზუფრუქტით გადმოცემულ ქონებასთან დაკავშირებული საკითხის მოგვარების მიზნით მიმართა როგორც გ----- მ-----ს მ-----, ისე გ----- მ-----ს გამგეობას, თუმცა მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ მ----- „ც-----“ შორის არსებულ უზუფრუქტის ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანის საკითხი განუსაზღვრელი ვადით - ქ----- მუნიციპალიტეტზე გადმოცემული უძრავი ქონების რეგისტრაციის პროცედურების დამთავრებამდე გადადო. დადგნილია, რომ უზუფრუქტის ხელშეკრულებაში ცვლილების შეტანა მხოლოდ 2----- განხორციელდა. ამდენად, ქ----- მ-----ს მ-----, რომელსაც თავად მართებდა სწრაფი და ეფექტური მოქმედება, და ქირავნობის ხელშეკრულებაზე თანხმობის (ან უარის) დროული გაცემა, პასუხი არაგონივრული ვადით გააჭიანურა, რაც ც-----ის საქმიანობისათვის ფინანსურად დამაზიანებელი იყო. ასეთ ვითარებაში, ალ-----ს მიერ, სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე, კეთილსინდისიერების სტანდარტის დაცვით, უძრავი ქონების იმგვარი განკარგა, რომელმაც სახელმწიფო ბიუჯეტისათვის დამატებითი ფინანსური სახსრების მოზიდვა უზრუნველყო, პალატის მოსაზრებით, არ შეიძლება შეფასდეს არაპროპორციულ ან არამართლობიერ ქმედებად, მით უფრო, იმ გარემოების გათვალისწინებით, რომ დღესდღეობით აღნიშნული ქონება უფრო იაფად არის გაქირავებული, ვიდრე იგი სადავო პერიოდში ალ-----ს ხ----- იყო გაქირავებული (იხ: თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სხდომის ოქმი). აღნიშნულ ფაქტობრივი გარემოება საფუძველს აცლის მოპასუხის იმ პრეტენზიასაც, რომ 2015 წლიდან ინფლაციის გათვალისწინებით, საიჯარო ქირის შესაძლო კორექტირებისათვის სავალდებულო იყო საიჯარო ხელშეკრულებების გადახედვა.

ზემოაღნიშნულ ფაქტობრივ გარემოებათა ანალიზის საფუძველზე პალატას მიაჩნია, რომ ქონების მესაკუთრის - გ----- მ-----ს სავალდებულო თანხმობის არარსებობის პირობებშიც, ა-----ა და რ-----ს შორის ქირავნობის ხელშეკრულებების გაფორმება არამართლობიერ ხასიათს არ ატარებდა და აღნიშნული ქმედება არ შეიძლება ა----- მოვალეობის დარღვევად შეერაცხოს.

14.3. რაც შეეხება, მოპასუხის შედავებას, რომ „ც----- მიერ ქონების სარგებლობით გაცემამდე არ განხორციელებულა ქონების აუდიტორული შეფასება, რომლითაც კონკრეტული ქონების საბაზრო ღირებულება უნდა

დადგენილიყო, პალატა აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილია წერილი, რომლითაც დგინდება, რომ ა----- 2014 წლის 12 თებერვლს მიმართა აუდიტს და ც-----ის ადმინისტრაციული შენობის იმ ნაწილის შეფასება მოითხოვა, სადაც სარემონტო სამუშაოები იქნა განხორციელებული, ხოლო დანარჩენ ნაწილში შენობა მანამდეელი მდგომარეობით არსებობდა, რაც არ საჭიროებდა შენობის ამ ნაწილების ხელახალ შეფასებას.

14.4. სააპელაციო პალატას საქმეში წარმოდგენილი ქ----- მ-----ს მ----- 2----- წლის წერილით დადგენილად მიაჩნია, რომ ა(ა)იპ ქა-----

-, როგორც საკუთარი, ასევე ქ----- მ-----ს მიერ ორგანიზაციისათვის გადაცემული ქონების იჯარებიდან და გაქირავებიდან შემოსული თანხები ირიცხებოდა აღნიშნული ა(ა)იპის საკუთარი შემოსულობების სახაზინო კოდზე, რითაც მოსარჩელე ასრულებდა ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 128-ე მუხლის მოთხოვნას, მ-----ს ქონების განკარგვის შედეგად შემოსულ თანხების შესაბამის მ-----ს ბიუჯეტში მიმართვის თაობაზე.

15. პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო პალატის განხილვის საგანს წარმოადგენს არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის დ-----ს გათავისუფლების შესახებ ბრძანების ბათილად ცნობის, მისი სამუშაოზე აღდგენისა და განაცდურის ანაზღაურების კანონიერების შემოწმება. არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ნ-----ი/წ----- უფლებამოსილების მქონე სუბიექტის თანამდებობიდან გათავისუფლების მართლზომიერების და ამ მხრივ შრომის კანონმდებლობის გამოყენების პერსპექტივაზე მსჯელობისას, უპირველესად უნდა განიმარტოს არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ცნება, ორგანიზაციული სტრუქტურა, მოიძებნოს ამ სამართლებრივი ურთიერთობის მომწესრიგებელი ნორმები და მათი ზოგადი ანალიზის საფუძველზე შეფასდეს ნ----- პირის გათავისუფლების კანონიერების საკითხი. აპელანტი წარმოდგენილი სააპელაციო საჩივრით არ ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებებსა და დასკვნებს და პრეტენზიას გამოთქვამს მატერიალური სამართლის ნორმის არასწორი გამოყენება-განმარტების თვალსაზრისით. აღნიშნული საკითხის შეფასებისას, სააპელაციო პალატა უპირველესად, ყურადღებას გაამახვილებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატის #ას-225-214-2017 გადაწყვეტილებაში ჩამოყალიბებულ განმარტებებზე. კერძოდ:

15.1. „არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ცნებას სამოქალაქო კოდექსი დამოუკიდებლად არ გვთავაზობს და მისი არსი ასახულია იურიდიული პირის განმსაზღვრელ ზოგად დეფინიციაში,

რომელიც არის შესაბამისი მიზნის მისაღწევად შექმნილი, საკუთარი ქონების მქონე, ორგანიზებული წარმონაქმნი, იგი თავისი ქონებით დამოუკიდებლად აგებს პასუხს და საკუთარი სახელით იძენს უფლებებსა და მოვალეობებს, დებს გარიგებებს და შეუძლია სასამართლოში გამოვიდეს მოსარჩელედ და მოპასუხედ (სკ-ის 24.1 მუხლი). სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი ნორმები ადგენენ იურიდიული პირის რეგისტრაციის წესსა და პირობებს და მიუთითებენ მეწარმე სუბიექტის რეგისტრაციისათვის სპეციალური კანონით („მეწარმეთა შესახებ“) განსაზღვრულ მოთხოვნებზე, თუმცა, ამავე კოდექსის 24-ე მუხლის მე-6 ნაწილი იმპერატიულად განსაზღვრავს, რომ იურიდიული პირი, რომლის მიზანია არასამეწარმეო საქმიანობა, უნდა დარეგისტრირდეს ამ კოდექსით დადგენილი წესით. არასამეწარმეო იურიდიული პირის ორგანიზაციული მოწყობის დეტალური პირობები არ არის კოდექსში მოცემული და ის მთლიანად დისპოზიციურ მოწესრიგებას ექვემდებარება, რამდენადაც კანონის 35-ე მუხლის მე-3 ნაწილი ამ საკითხის რეგულაციას დამფუძნებელთა/წევრთა შეთანხმებას - წესდებას უკავშირებს, თავის მხრივ, ბუნებრივია, დაცულია იურიდიული პირის რეალური ფუნქციონირებისათვის სავალდებულო ნიშანიც - ხ-----
-ი/ წ----- უფლებამოსილების მქონე სუბიექტის არსებობა. დამფუძნებელს (წევრს) შეუძლია ერთ პირს მიანიჭოს საქმეების ერთპიროვნულად გაძღოლის უფლებამოსილება ან/და დააწესოს ორი ან ორზე მეტი პირის ერთობლივი ხელმძღვანელობა ან/და წარმომადგენლობა (სკ-ის 35.1 მუხლი), რომლის ნამდვილობაც დამოკიდებულია იურიდიული პირების რეესტრში რეგისტრაციაზე, ანუ ამ შემთხვევაშიც, რეგისტრაცია კონსტიტუციური მნიშვნელობის მატარებელია და წარმოადგენს მესამე პირთა უფლებადამცავ დანაწესს.

15.2. სამოქალაქო კოდექსის 35-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, არაკომერციული იურიდიული პირის ხ-----ი და წ-----
----- უფლებამოსილების წარმოშობისა და შეწყვეტის მიმართ ვრცელდება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლით მეწარმე სუბიექტის წ----- უფლებამოსილების მქონე პირისთვის განსაზღვრული წესები. „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლით რეგულირებულია სამეწარმეო საზოგადოების ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის საკითხები. ნორმის მე-7 პუნქტი ადგენს ხელმძღვანელობაზე/წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილ პირსა და საზოგადოებას შორის ურთიერთობის მოწესრიგების სამართლებრივ საფუძვლებს, კერძოდ, ხელმძღვანელობაზე/წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილ პირთან (პირებთან), ასევე სამეთვალყურეო საბჭოსა და საწარმოს სხვა ორგანოების წევრებთან ურთიერთობები რეგულირდება ამ კანონით, საზოგადოების წესდებითა და მათთან დადებული ხელშეკრულებებით.

15.3. სააპელაციო პალატა განმარტავს, რომ საკორპორაციო სამართალი ერთმანეთისაგან განასხვავებს საწარმოს დ-----ს დანიშვნასა და მის

შრომით თანამდებობაზე გამწესებას. პირის დ----- ცნება გულისხმობს დ-----ს დანიშვნას მის ორგანულ თანამდებობაზე, რაც ამ აქტის კორპორაციულსამართლებრივ და ცალმხრივ ხასიათზე მიუთითებს. იგი დ-----ს დ----- ფაქტის მარეგისტრირებელი ორგანოს მეშვეობით გასაჯაროებისა და შესაბამისად, დანიშვნაზე უფლებამოსილი პირის ნების სისრულეში მოყვანის საფუძველია. სწორედ რეგისტრაციის მომენტიდან ხდება დ----- უფლებამოსილი, განახორციელოს მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილებანი, რაც შეეხება შრომით თანამდებობაზე გამწესების აქტს, იგი წარმოადგენს იურიდიულ პირსა და დირექტორს შორის დადებულ ხელშეკრულებას, რომლითაც მხარეებს შორის ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობა წარმოიშობა და რომლის თაობაზეც ქვემოთ იმსჯელებს სასამართლო.

15.4. დ-----ს უფლებამოსილების შეწყვეტის წესის რეგულაციასთან დაკავშირებით ზემოთ მოხმობილი ნორმებიდან გამომდინარე, უნდა აღინიშნოს, რომ „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის 7¹ მუხლი აზუსტებს უფლებამოსილების შეწყვეტის პირობებს, რომლებიც უკავშირდება ამ ნების მარეგისტრირებელ ორგანოში რეგისტრაციას. კანონი ადგენს სამ შემთხვევას: ა) დანიშვნაზე უფლებამოსილი პირის მიერ ნების გამოვლენა; ბ) თავად რეგისტრირებული პირის მიერ ნების გამოვლენა; გ) რეგისტრირებული პირის გარდაცვალება, სასამართლოს მიერ შეზღუდულქმედუნარიანად ან უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარება, გარდაცვლილად გამოცხადება, მხარდაჭერის დანიშვნა. პირველ ორ შემთხვევასთან მიმართებით (მარეგისტრირებელი ორგანოს მიმართ ცალმხრივი ნების გამოვლენა) კანონი მოითხოვს შრომის კოდექსის 38-ე მუხლით (შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის წესი) დადგენილი წესით შეტყობინების გაგზავნის აუცილებლობას (კანონის მე-9 მუხლის 7² პუნქტი). კანონის ეს უკანასკნელი დათქმა დღის წესრიგში აყენებს იმ კითხვაზე პასუხის გაცემის აუცილებლობას, ა(ა)იპ-ის დ-----ს თანამდებობიდან გათავისუფლებისათვის გამოიყენება თუ არა შრომის კოდექსის ნორმები. პალატის მოსაზრებით, მიუხედავად „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონში შრომით-სამართლებრივი ელემენტების შემოღებისა, ა(ა)იპ-ის დირექტორთან დადებული ხელშეკრულება არ უნდა დაკვალიფიცირდეს შრომით-სამართლებრივ ხელშეკრულებად, არამედ, იგი პირობითად შეიძლება სასამსახურო ხელშეკრულებად მოვიხსენიოთ, რომელიც მომსახურების ხელშეკრულების ნაირსახეობაა და სავსებით განსხვავდება შრომის სამართლისათვის დამახასიათებელი პრინციპებისაგან. სამოქალაქო კოდექსის 35-ე მუხლის მე-2 ნაწილით რეგლამენტირებულია ა(ა)იპ-ის ხ-----ი და წ-----ი უფლებამოსილების საკითხი და დადგენილია, რომ ხ-----ი უფლებამოსილება გულისხმობს უფლებამოსილების ფარგლებში არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის სახელით გადაწყვეტილებების მიღებას, ხოლო წ----- უფლებამოსილება – არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის სახელით გამოსვლას მესამე პირებთან ურთიერთობაში. თუ სარეგისტრაციო

დოკუმენტაციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, ხ-----ი უფლებამოსილება გულისხმობს წარმომადგენლობით უფლებამოსილებასაც. საკასაციო პალატამ განმარტა, რომ საკორპორაციო სამართლის მიზნებისათვის საწარმოს ხელმძღვანელობა/წარმომადგენლობა ორმხრივი სახელშეკრულებო ურთიერთობის ფარგლებში მიღწეული შეთანხმებაა, რომლის ერთი მხარე - მომსახურების გამწვევი ვალდებულია, გაწიოს შეპირებული მომსახურება, ხოლო მეორე მხარე - გადაიხადოს საზღაური. ამ ტიპის შეთანხმება, როგორც უკვე აღინიშნა, დამყარებულია განსაკუთრებულ ნდობაზე და უფლებით აღჭურვილ პირს, ფიდუციური ვალდებულების ფარგლებში, აძლევს სრულ დამოუკიდებლობას, იურიდიული პირის სახელითა და ხარჯზე განახორციელოს ყველა ის მოქმედება, რაც წესდებით გათვალისწინებული მიზნის მიღწევას შეუწყობს ხელს. რაც შეეხება შრომით ურთიერთობას, მის ლეგალურ დეფინიციას იძლევა შრომის კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი და შეიძლება დავასკვნათ, რომ ამ ურთიერთობის ფარგლებში ვალდებული პირი ეწევა დამსაქმებლის მიერ განსაზღვრულ, არადამოუკიდებელ და სოციალურად დამოკიდებულ საქმიანობას, რაც განასხვავებს შრომით ხელშეკრულებას ა(ა)იპ-ის დირექტორთან დადებული სასამსახურო ხელშეკრულებისაგან და ამ უკანასკნელი ხელშეკრულების შეწყვეტის სამართლებრივი საფუძვლები, საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სამოქალაქო კოდექსის ნორმებში უნდა იქნას მოძიებული.

15.5. პალატა მიიჩნევს, რომ იმ პირობებში, როდესაც სამოქალაქო კოდექსის იურიდიული პირის მომწესრიგებელი ნორმები და სპეციალური კანონი - „მეწარმეთა შესახებ“ არ შეიცავს პირდაპირ დათქმას საწარმოს დირექტორთან დადებული ხელშეკრულების სამართლებრივი ბუნების თაობაზე, დგება საკითხი იმის შესახებ, თუ ყველაზე უფრო რომელ სამართლებრივ ინსტიტუტთან არის ეს ურთიერთობა ახლოს. მსგავს მოწესრიგებას შეიცავს ამ კუთხით სამოქალაქო კოდექსის 35.2 და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის 9.2 მუხლები. თუ გადავავლებთ თვალს სამოქალაქო კოდექსით დავალების ხელშეკრულების მომწესრიგებელ ნორმებს, არა ერთ მსგავსებას ვნახავთ, კერძოდ:

სამოქალაქო კოდექსის 709-ე მუხლის თანახმად, დავალების ხელშეკრულებით რწმუნებული ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე. დავალება იმ ხელშეკრულებათა რიცხვს მიეკუთვნება, რომელიც დაკავშირებულია სამუშაოს შესრულებასთან, მისი საგანია რწმუნებული პირის მიერ ერთი ან რამდენიმე იმგვარი მოქმედების შესრულება, რომელიც იწვევს ამა თუ იმ შედეგის დადგომას და როგორც წესი, ეფუძნება ურთიერთნდობას, რწმუნებულის ვალდებულებას წარმოადგენს დავალებული მოქმედების მმართველის გულისხმიერებით წარმოება და მიღწეული შედეგის

ადრესატი ხდება წარმოდგენილი პირი. საგულისხმოა, რომ დავალების ხელშეკრულების ვადასთან მიმართებით სამოქალაქო კოდექსი რაიმე მოწესრიგებას არ ითვალისწინებს, არამედ, მისი განსაზღვრა მხარეთა შეთანხმებაზეა დამოკიდებული, ამასთანავე, 710-ე მუხლის ძალით, დავალება შეიძლება იყოს სასყიდლიანი, ხოლო, ამავე კოდექსის 720-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დავალების ხელშეკრულების შეწყვეტა მხარეებს შეუძლიათ ნებისმიერ დროს. შეთანხმება ამ უფლებაზე უარის შესახებ ბათილია. **მითითებულ ნორმათა ანალიზის საფუძველზე შეიძლება დავასკვნათ, რომ ა(ა)იპ-ის დამფუძნებელს (წესდებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, შესაბამის უფლებამოსილ პირსა თუ ორგანოს) შეუძლია ყოველგვარი საფუძვლის გარეშე ნებისმიერ დროს შეწყვიტოს ხელშეკრულება ხელმძღვანელთან და გამოვლენილი ნება მესამე პირების მიმართ ნამდვილი ხდება მისი მარეგისტრირებელ ორგანოში რეგისტრაციის მომენტიდან.**

16. რაც შეეხება, აპელანტის იმ პრეტენზიას, რომ, ვინაიდან მოსარჩელის გათავისუფლება საზოგადოების წესდების მე-3 მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული დარღვევების გამო მოხდა (დ-----ს უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა მის მიერ წესდებით განსაზღვრული მოვალეობის შეუსრულებლობისათვის, უფლებამოსილების გადამეტების ან არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის სამეწარმეო მიზნებთან შეუსაბამო საქციელისათვის, შეუძლია ქ----- მ-----ს მერს) ხოლო ასეთი დარღვევები რეალურად არ დგინდება, სასამართლოს უნდა ეხელმძღვანელა წესდების ზემოაღნიშნული მუხლით და დაეკმაყოფილებინა სარჩელი - პალატა ვერ გაიზიარებს და განმარტავს, რომ არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის დ-----ს თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხი მოწესრიგებულია კანონით და იგი იმპერატიული ხასიათისაა. იურიდიული პირის დ-----ს თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხის სხვაგვარად მოწესრიგების შესაძლებლობას კანონი არ ანდობს მხარეთა ავტონომიურ ნებას, შესაბამისად, სადავო საკითხის გადასაწყვეტად სასამართლო ხელმძღვანელობს კანონით (სკ 720-ე მუხლი) და არა საზოგადოების წესდებით.

17. უსაფუძვლოა ასევე, აპელანტის პრეტენზია იმ გარემოებასთან დაკავშირებით, რომ, ვინაიდან მოპასუხემ მისი სამართლებრივი პოზიციის დასაცავად არ მიუთითა მოსარჩელის თანამდებობიდან გათავისუფლების უპირობო უფლებაზე, სასამართლოს თავისი ინიციატივით ზემოაღნიშნული ნორმა არ უნდა გამოეყენებინა, რადგან აღნიშნულით ირღვევა მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპი. სააპელაციო პალატა განმარტავს, რომ სასამართლოსათვის სავალდებულო არ არის მხარეთა მოსაზრებები, თუ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად რა სამართლებრივი საფუძველი უნდა იქნეს გამოყენებული და არც კანონის იმპერატიული დათქმაა, რომ გამოტანილი გადაწყვეტილება დაეფუძნოს

მხარეთა მიერ მითითებულ მოთხოვნის საფუძველს. მაშინაც კი, თუ მხარეები განსაზღვრულ საკითხებთან მიმართებით არასწორ ან არამყარ სამართლებრივ პოზიციას ირჩევენ, თუ საქმის მასალებზე დაყრდნობით და სხვაგვარი დასაბუთებით კანონიერი გადაწყვეტილების გამოტანა შესაძლებელია, მოსამართლეს სხვა გზის არჩევის უფლება აქვს. სწორედ, აღნიშნული წარმოადგენს სამოსამართლო საქმიანობას, რომელიც უზრუნველყოფს კერძო სამართლის სუბიექტთა დარღვეული უფლებებისა და ინტერესების სრულყოფილად და ეფექტურად დაცვას (**აღნიშნული დასაბუთება სრულ შესაბამისობაშია უზენაესი სასამართლოს მიერ დამკვიდრებულ პრაქტიკასთან, იხ. სუსგ საქმე #ას-877-825-2010, 28.12.2010**).

18. ზემოაღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატა მიიჩნევს, რომ არ არსებობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილების წინაპირობები, რამდენადაც მოპასუხის ნება, ა(ა)იპ-ის დ-----ს თანამდებობიდან გათავისუფლების თაობაზე კანონშესაბამისია (გამომდინარე სკ-ის 720.1 მუხლიდან), რაც თავისთავად გამორიცხავს მოსარჩელის იმ მოთხოვნათა დაკმაყოფილებასაც, რომლებიც მის დაკავებულ თანამდებობაზე აღდგენასა და იძულებითი განაცდურის ანაზღაურებას შეეხება.

19. სააპელაციო პალატა განმარტავს, რომ არასამეწარმეო იურიდიულ პირსა და მის წ-----/ბ-----ი უფლებამოსილებით აღჭურვილ სუბიექტს შორის დადებული ხელშეკრულების დავალების სამართლებრივ ურთიერთობად მიჩნევის მიუხედავად, ამ ურთიერთობას ასევე გააჩნია დასაქმებული დ-----ს მინიმალური სოციალური დაცვის გარანტიებით უზრუნველმყოფი მოთხოვნები, რაც დამახასიათებელია შრომითი ურთიერთობისათვის. „ევროპის სოციალური ქარტია“ აღიარებს დასაქმებულის დაცვის იმ მინიმალურ სტანდარტს, რომელიც საყოველთაოდ აღიარებული ადამიანის ძირითადი უფლებებიდან გამომდინარეობს და შეეხება ისეთ ფუნდამენტურ ღირებულებებს, როგორიცაა შრომის უფლება, რომელიც თავის თავში მოიცავს შრომის თავისუფლებას, უფლებას შრომის სამართლიან პირობებზე, სამართლიანი ანაზღაურების უფლებას, უფლებას შვებულებაზე და სხვა, რაც, სამოქალაქო კოდექსის 35-ე მუხლისა და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, შესაძლოა, უფრო დეტალურად იქნას მოწესრიგებული არასამეწარმეო იურიდიული პირის წესდებითა და მასთან დადებული ხელშეკრულებით.

19.1 „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის მე-9 მუხლის 7 პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში მხარეები ვალდებული არიან მარეგისტრირებული ორგანოსათვის რეგისტრირებული პირის უფლებამოსილების შეწყვეტის შესახებ განცხადების წარდგენამდე გააგზავნონ შეტობინება საქართველოს შრომის კოდექსის 38-ე მუხლით დადგენილი წესით. ამ წესის დაცვის გარეშე რეგისტრაციის შეწყვეტის შემთხვევაში მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებლობა

განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

19.2. საქართველოს „შრომის კოდექსის“ 38-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დასაქმებულის მიერ შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტისას დასაქმებელი უფლებამოსილია არანაკლებ 3 კალენდარული დღით ადრე გააფრთხილოს დასაქმებული წინასწარი წერილობითი შეტყობინების გაგზავნით. ამ შემთხვევაში დასაქმებულს მიეცემა კომპენსაცია არანაკლებ 2 თვის შრომის ანაზღაურების ოდენობით, შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში.

19.3. განსახილველ შემთხვევაში, დადგენილია, რომ ალ----- გათავისუფლდა სამსახურიდან გ----- მ-----ს ბრძანებით ისე, რომ მისთვის არ უცნობებიათ გათავისუფლების შესახებ. (მას აცნობეს მხოლოდ იმის შესახებ, რომ იურიდიული სამსახური ახორციელებდა მისი საქმიანობის შესწავლას), რაც კომპენსაციის ანაზღაურების წინაპირობას წარმოადგენს.

19.4. განსახილველ შემთხვევაში, პალატა ითვალისწინებს მოსარჩელის მატერიალურ სამართლებრივ პოზიციას მიყენებული ზიანის ანაზღაურების თაობაზე (განაცდური ხელფასის სახით) და იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომ მოპასუხის დაუსაბუთებელი იურიდიული დასკვნის საფუძველზე დაწყებულია გამოძიება, **რის გამოც მოსარჩელეს უწყვეტ რეჟიმში უნდება გამოძიებასთან თანამშრომლობა, ასევე, იმ გარემოების მხედველობაში მიღებით, რომ დღეის მდგომარეობით ალ----- არ არის დასაქმებული (ასეთი მტკიცებულება საქმეში არ მოიპოვება და არც მოპასუხეს უარყვია აღნიშნული გარემოება), პალატას მიაჩნია, რომ მოსარჩელეს უნდა მიეცეს კომპენსაცია 12 თვის შრომის ანაზღაურების ოდენობით, რაც განსახილველ შემთხვევაში 12000 ლარს შეადგენს. ამავე დროს პალატა აღნიშნავს, რომ სასამართლო არ გასცდენია მოთხოვნის ფარგლებს, რამდენადაც მოთხოვნას წ----- ფულადი თანხა, რასაც შრომითი ურთიერთობიდან გამომდინარე აკვალიფიცირებდა იძულებითი განაცდურის სახით, ხოლო პალატამ თანხის მოთხოვნა დააკმაყოფილა კომპენსაციის სამართლებრივ საფუძველზე. პალატისათვის ნათელია, რომ მოსარჩელის ინტერესს წ----- ფულადი დაკმაყოფილება, ამდენად, სასამართლო სიტყვასიტყვით, ფორმალისტურად არ მიუდგა აღნიშნულ საკითხს და შესაბამისი სამართლებრივი შეფასებით დააკმაყოფილა სარჩელი ამ ნაწილში, რაღა თქმა უნდა, იმის გათვალისწინებით, რომ მოსარჩელის მიერ მითითებული ფაქტები არ შეუცლია და მხოლოდ აღნიშნული ფაქტების ფარგლებში შეაფასა ფულადი მოთხოვნა.**

შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

20. სააპელაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. გ-----

----- 2017 წლის 03 მაისის გადაწყვეტილების შეცვლით მიღებულ უნდა იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სასარჩელო მოთხოვნა დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ.

საპროცესო ხარჯები

21. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

მოცემულ შემთხვევაში, სააპელაციო მოთხოვნა დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ. თუმცა დაკმაყოფილებული მოთხოვნის ნაწილში მოსარჩელეს არც საჩელზე, არც სააპელაციო საჩივარზე ბაჟი გადახდილი არ აქვს(ხელფასის ნაწილი) შესაბამისად, ხოლო მის მიერ გადახდილი სარჩელისა და საპელაციო საჩივრის ბაჟი მიემართება იმ მოთხოვნებს, რომლებიც არ დაკმაყოფილდა (ბრძანების ბათილად ცნობა, სამსახურში აღდგენა). ამდენად, აპელანტის მიერ სარჩელსა და სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი უნდა დარჩეს ბიუჯეტში.

სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატამ

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა

1. ალ-----ს სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გ----- 2017 წლის 03 მაისის გადაწყვეტილება შეიცვალოს ნაწილობრივ.
3. ალ-----ს სარჩელი გ----- მ-----ს მ----- 2----- №----- ბრძანების ბათილად ცნობისა და სამსახურში აღდგენის ნაწილში არ დაკმაყოფილდეს;
4. გ----- მ-----ს მ----- ალ-----ს სასარგებლოდ დაეკისროს 12 000 ლარის ანაზღაურება.
5. გ----- მ----- შეგებებული სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
6. აპელანტ ალ-----ს მიერ სარჩელსა და სააპელაციო საჩივარზე გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი უნდა დარჩეს ბიუჯეტში.

7. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს უზენაეს სასამართლოში მისი სარეზოლუციო ნაწილის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით დასაბუთებული განჩინების ასლის ჩაბარებიდან 21 დღის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში საკასაციო საჩივრის წარდგენის გზით;

8. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება განჩინების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია განჩინების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია, განჩინების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება განჩინების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე:
გუჯაბიძე

ნათია